

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

RAAMATTUTYÖ ETELÄ-AMERIKASSA JA MEKSIKOSSA**VUOSIRAPORTTI 2015**

Kiitos yhteistyöstä

Tässä muistiossa raportoidaan raamattutyöstä Etelä-Amerikassa ja Meksikossa. Seurakunnan yhteistyösopimus on osa tätä laajempaa kokonaisuutta.

Suomen Pipliaseura kiittää yhteistyöstä ja luottamuksesta lähetystyön- ja kansainvälisen diakonian toteuttamisessa.

Pipliaseuran seurakunnasta vastaanottaman kannatuksen määrä Kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian kannatustilaston mukaan löytyy verkkosivuilta osoitteesta <http://sakasti.evl.fi/lahetystyontilastot>. Samasta osoitteesta löytyy myös raportti, jolla kirkon lähetysjärjestöt raportoivat kunkin järjestön tuottojen ja kulujen prosentuaalisesta jakaantumisesta tuotot ja kulut -tilastossa. Kuluryhmät ovat ulkomainen toiminta, ulkomaantyön tukitoimet kotimaassa. Pipliaseura antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia tietoja saamastaan taloudellisesta tuesta ja toimintaan käytetyistä varoista.

ETELÄ-AMERIKAN JA MEKSIKON RAAMATTUTYÖ

Suomen Pipliaseura tukee yhteistyössä Etelä-Amerikan ja Meksikon Pipliaseurojen kanssa pitkäjänteisiä hankkeita, joissa tehdään alkuperäiskielille raamatunkäännös- ja lukutaitotyötä.

Etelä-Amerikassa tuetaan myös alkuperäiskansoista tulevien raamatunkääntäjien kolmivuotista koulutusohjelmaa Perussa ja Costa

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

Ricassa. Aiemmin vastaava koulutusohjelma on toteutettu myös Guayanassa.

Paikalliset pipliseurat tekevät laajaa yhteistyötä eri kirkkokuntien ja kristillisten järjestöjen kanssa, oppilaitosten ja erilaisten instituutioiden kanssa.

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

Etelä-Amerikan alkuperäiskansoista tulevien raamatunkääntäjien koulutusohjelma

Perustiedot: Yhtyneitten Raamattuseurojen kolmivuotisessa käännoistyön koulutusohjelmassa koulutetaan alkuperäiskansoista tulevia raamatunkääntäjiä. Koulutusohjelma aloitettiin Costa Ricassa vuonna 2001, jolloin mukana oli 15 opiskelijaa. Vuonna 2004 ohjelmaa laajennettiin toiseen koulutuskeskukseen Perussa. Molempien keskusten ohjelmat ovat espanjankielisiä. Vuonna 2007 aloitettiin Guayanassa englanninkielinen koulutus, jossa oli mukana 13 opiskelijaa. Sittemmin koulutusohjelmaa on toteutettu vain espanjankielisenä Perussa ja Costa Ricassa. Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat Universidad Bíblica Latinoamericana, SIL:in henkilöstö Perussa ja Etelä-Amerikan Pipliaseurat.

Monilla alkuperäiskansoilla on pitkä historia ja rikas suullinen perintö, mutta hyvin suppea kirjallinen kulttuuri. Yleisesti ottaen alkuperäiskansat kuuluvat yhteiskuntiansa köyhiin, joilla mahdollisuudet koulutukseen ja terveys-palveluihin ovat olemattomat. Etelä-Amerikan maista Argentiinassa, Boliviassa ja Meksikossa on käynnissä useita alkuperäiskielisiä raamatunkäännös- ja lukutaitohankkeita, joissa työskentelevät kansalliset kääntäjät.

Kohderyhmä: Alkuperäiskansoista tulevat raamatunkääntäjät, joilla lähes poikkeuksetta on hyvin matala peruskoulutustaso.

Tavoite ja hankkeen eteneminen: Koulutuksen tavoitteena on antaa raamatunkääntäjille perusvalmiudet työhönsä ja siten tukea raamatunkäännös-hankkeita. Koulutuksen ansiosta raamatunkäännösten taso on noussut ja käännöshankkeet täyttävät Yhtyneiden Raamattuseurojen asettamat laadulliset standardit.

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

Kurssilaiset tulevat eri kulttuureista ja kieliryhmistä sekä edustavat eri tunnustuskuntia. Työskenteleminen yhdessä rikastuttaa heidän kokemus-piiriään ja vahvistaa heidän itseluottamustaan. Koulutusohjelman takaama korkeatasoinen raamatunkäännöstyö on johtanut monien kielten elpymiseen, kun kieli ja sen puhujat ovat tulleet näkyviksi omassa yhteiskunnassaan. Koulutus on vahvistanut seurakuntia, edistänyt oikeudenmukaisuutta ja vahvistanut kielenpuhujien luottamusta omaan kieleensä ja kulttuuriinsa. Täten välillisesti koulutusohjelma on hyödyttänyt yli 1,2 miljoonaa ihmistä Etelä-Amerikan alkuperäiskansoissa.

Raamatunkääntäjien koulutus-ohjelmassa oli vuonna 2015 mukana yhteensä 40 opiskelijaa kahdeksasta eri maasta. He osallistuivat yhteensä neljään lähiopetusjaksoon Costa Ricassa ja Perussa. Costa Ricassa pidettyihin koulutusjaksoihin tuli opiskelijoita Meksikosta, Guatemalasta ja Costa Ricasta. Näistä raamatunkäännöstyön opiskelijoista kolmivuotisen kurssin sai päätökseen yksi opiskelija. Perun koulutuskeskuksen opiskelijat olivat Ecuadorista, Paraguayasta ja Perusta. Myös Perussa raamatunkääntäjän tutkinnon sai suoritettua 10 perulaista opiskelijaa vuonna 2015.

ARGENTIINA

Lukutaitotyötä alkuperäiskielille (wichín ja toban kieli)

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

Perustiedot: Wichít elävät laajalla alueella Pohjois-Argentiinassa Saltan, Formosan ja Chacon maakunnissa. Kielenpuhujia on noin 40 000 ihmistä. Suunnilleen samankokoiseen etniseen vähemmistöön kuuluvat myös tobat, jotka asuvat Pohjois-Argentiinan maakunnissa. Alkuperäiskulttuurit ovat kuitenkin suuressa murroksessa mm. globalisoitumisen ja tiedonvälityksen myötä.

Argentiinan Pipliaseuran yhteistyö anglikaanisen ASOCIANA-järjestön kanssa alkoi vuonna 2006 alkuperäiskansojen lukutaitotyön kehittämiseksi. Hankkeessa on tehty kielentutkimusta, järjestetty kaksikielisten opettajien koulutusta, julkaistu wichínkielistä materiaalia ja tehty varsinaista lukutaitotyötä. Wichín kieli on pyritty saamaan osaksi koulujen opetusohjelmaa. Wichít itse ovat olleet työssä keskeisesti mukana.

Suurin osa wicheistä on anglikaaneja, ja osa on katolilaisia. Vuonna 2002 julkaistu raamatunkäännös loi pohjan wichínkielisen lukutaito-opetuksen kehittämiseksi. Wichínkielinen raamatunkäännös on vahvistanut seurakuntien hengellistä elämää, opetusta ja osallistumista oman kielen käyttöön.

Vuonna 2012 julkaistu etelä-tobankielinen Raamattu on puolestaan vahvistanut toban kielen käyttöä ja lukutaitotyö on ulotettu myös tälle kielelle.

Kohderyhmä: Saltan, Formosan ja Chacon maakunnissa asuva wichí- ja tobaväestö, noin 20 000 ihmistä.

Tavoite ja hankkeen eteneminen: Lukutaitohankkeella on neljä päätavoitetta:

1. Vahvistaa wichín kielen asemaa puhuttuna ja kirjoitettuna kielenä.

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

2. Kehittää toimivia opetusmenetelmiä alkuperäiskielten kielenopetukseen kouluissa ja kyläyhteisöissä.
3. Kehittää viestintää wichín ja toban kielellä.
4. Vahvistaa omakielistä opetusta ja hengellistä elämää kirkoissa.

Hankkeessa on julkaistu mm. wichí-kulttuurin huomioivaa lukutaitomateriaalia, pedagoginen opas, wichín kielen opas, kristinuskon oppikirjoja ja useita wichí-perinteeseen liittyviä kirjasia. Wichín kielen uudistettu sanakirja on saatu valmiiksi, ja sen julkaisusta tulee vastaamaan Argentiinan Pipliaseura. Wichín kielioppikirja on edennyt lopputarkistuksiin ennen julkaisua. Wichínkielisen työn etenemisen rohkaisevana uutisena on se, että Formosan maakunnan hallitus hyväksyi virallisesti wichín aakkoston käytön. Tämä tarkoittaa kielen virallista asemaa kouluopetuksessa ja tiedonvälityksessä. Wichí-aakkoston pohja luotiin raamatunkäännöstyön yhteydessä. Lisäksi Argentiinan kansallisen opetusohjelman puolesta pyydettiin wichínkielistä opetusmateriaalia ala- ja yläkoulujen opettajille. Kyseinen hanke kokoaa opetusmateriaalia kaikille alkuperäiskielille.

Lukutaitohankkeen myötä on syntynyt myös "Wichí Lhämtes Council"-wichín kielen kehittämistä ja koulutusta edistävä neuvosto, jonka toimintaa osallistuu ilahduttava määrä nuoria, naisia ja miehiä.

Kokonaisvaltaiseen ja pitkäjänteiseen lukutaitohankkeeseen kuuluu oleellisena osana omakielinen kristillinen opetus ja kirkkojen työntekeminen. Vuonna 2015 Pohjois-Argentiinassa järjestettiin 12 kurssia teemalla 'Täyttä elämää' Kurseilla on tavoitteina oppia kristinuskon perusteet, tutustua Raamatun kertomuksiin Jeesuksesta ja sitoutua elämään kristittyinä. Kurssit tukevat wichin kielen käyttöä ja ne kiinnostavat ihmisiä.. Kurssin käyneet saavat pätevyuden vastaavien kurssien järjestämiseen omissa yhteisöissään.

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

BOLIVIA**Aimaran kielen lukutaitohanke**

Perustiedot: Vuoden 2010 perustuslain mukaan Bolivia on monikansallinen ja -kulttuurinen valtio. Uusimman kouluopetusta säätelevän lain mukaan lapsilla on oikeus saada opetusta omalla kielellään kaikissa oppilaitoksissa. Boliviassa puhutaan yli 30 kieltä. Suurimmat kieliryhmät ovat aimarat, ketšuat ja guaranit. Aimaroita on noin kaksi miljoonaa. Vahvimmat aimarankieliset alueet sijaitsevat Andien ylätasangolla La Pazin ja Oruron lääneissä.

Alkuperäisväestön paikoitellen korkea lukutaidottomuus on yhteydessä köyhyyteen, heikkoon terveystilanteeseen ja lasten putoamiseen koulujärjestelmän piiristä. Omakielisestä opetusmateriaalista on suuri puute. Keskimäärin maaseudulla lapset käyvät koulua 4,2 vuotta. Koulujen pääkielenä on espanja.

Kohderyhmä: La Pazin läänin aimarankieliset koulut ja niiden oppilaat.

Tavoite ja hankkeen eteneminen: Bolivian Pipliaseuran lukutaitohanke auttaa lapsia oppimaan aimaran kielen aakkoset sekä lukemaan ja kirjoittamaan aimaran kielellä. Lukutaitomateriaalissa otetaan huomioon aimara-kulttuuri. Perusmateriaaliin liittyy luku- ja kirjoitusoppaan lisäksi värityskirja, jonka avulla lapsi oppii lukemaan yksinkertaisia raamatunkertomuksia. Opettajilta saadun palautteen ja lisämateriaalitoiveen perusteella Bolivian Pipliaseura julkaisi raamatunkertomuskirjan vaativampaan lukutaito-opetukseen. Vuosittain Bolivian Pipliaseurasta vierailaan henkilökohtaisesti 30-70 valtion koulussa Andien ylätasangolla tapaamassa opettajia, jakamassa lukutaitomateriaalia ja kuulemassa palautetta materiaalin toimivuudesta.

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

Vuonna 2015 kaikkiaan Bolivian Pipliaseuran lukutaitomateriaaleja jaettiin 4779 aimarankieliselle oppilaalle 31 Andien alueen koulussa. Oppilaat saivat paketin, johon kuuluvat kirjoittamisen ja sanastoharjoittelun kirjanen, kirjoitustarvikkeet ja raamatunkertomuksia sisältävän kirja. Se palvelee vaativampaa kielenopiskelua ja tekee raamatunkertomuksia tutuiksi. Kouluilta saatu palaute on ollut hyvin myönteistä. Pipliaseuran tekemät henkilökohtaiset vierailut kouluille ovat vahvistaneet yhteistyötä opettajien, kouluviranomaisten ja aimarayhteisöjen johtajien kanssa. Materiaalit on otettu käyttöön opetuksessa.

Hanketta toteutetaan yhteistyössä Norwegian Mission Alliance ja Samaritan Purse -järjestöjen kanssa. Hanke mahdollistaa myös aimaran kielen uudistetun aakkoston opettamisen aikuisille. Vuonna 2011 valmistui aimarankielisen Raamatun tarkistuskäännös, jossa on käytetty uudistettua aakkostoa.

Raamatunkäännöstyö keski-ketšuan kielelle

Perustiedot: Bolivian monikulttuurisessa ja monikielisessä maassa ketšuan kieltä puhuu yli kaksi miljoonaa ihmistä ja kielellä on virallinen status. Etelä-Amerikassa ketšuan puhujia on yli 12 miljoonaa. Bolivian hallitus vaatii, että virkamiesten on osattava puhua myös ketšuaa omalla alueellaan. Ketšuan kieltä käytetään aktiivisesti sekulaarissa ja kristillisessä mediassa, ja se on pakollinen oppiaine yliopistoissa ja oppilaitoksissa.

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

Kristityille ketšuoille omakielinen Raamattu on tärkeä kirja, joka halutaan omistaa myös lukutaidottomuudesta huolimatta. Varsinkin maaseutukirkoissa, joissa ei välttämättä ole pappiakaan, Raamattu on ainoa kristillisen opetuksen antaja.

Uusi testamentti julkaistiin ensimmäistä kertaa ketšuaiksi vuonna 1923 lähetystyöntekijöiden toimesta. Bolivian Pipliaseura oli mukana hankkeessa, jossa julkaistiin ensimmäinen ketšuiden itsensä kääntämä Uusi testamentti vuonna 1978. Ketšuaankielinen koko Raamattu apokryfikirjoin valmistui vuonna 1986.

Kohderyhmä: Keski-Bolivian ketšuaa puhuva väestö.

Tavoite ja hankkeen eteneminen: Käännöshanke on edennyt aikataulun mukaan tehokkaasti. Vuoden 2014 loppuun mennessä keski-ketšuaankielisen Raamatun tarkistuskäännös valmistui. Kirjaa päästiin viimeistelemään ja valmistelemaan julkaisua varten.

Moderni eksegeettinen tutkimus ja kielen kehittyminen loivat tarpeen Raamatun tarkistuskäännöksen tekemiselle. Hanke alkoi vuonna 2011. Raamatunkäännöksen terminologiaa täsmennettiin, kielestä luotiin ymmärrettävää ja sujuvaa, espanjankieliset sanat korvattiin ketšuaankielisillä ilmaisuilla ja käännökseen lisättiin alaviitteet. Tarkistuskäännös on odotettu kirja koko Keski-Bolivian ketšuaa puhuvalle väestölle.

Käännöshanketta hallinnoi ja koordinoi Bolivian Pipliaseura. Yhteistyökumppaneina ovat olleet evankelikaalinen ja katolinen kirkko. Ketšuaankielisen Raamatun painatus käynnistyy kesällä 2016, jonka jälkeen järjestetään virallinen julkaisujuhla. Uudesta tarkistetusta käännöksestä

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

julkaistiin jo alkuvuodesta erillinen Johanneksen evankeliumikirja, jonka on saanut jo 5500 ketšuan puhujaa.

MEKSIKO

Raamatunkäännöstyö purepetshan kielelle

Perustiedot: Meksikon 10 miljoonainen alkuperäisväestö jakautuu 65 etniseen ryhmään (lähde: National Institute of Geography, Statistics and Informatics, INEGI). Meksikon Pipliaseura on tehnyt vuosien ajan raamatun-käännöstyötä useille eri kielille.

Meksikon koillisosan Michoacanin osavaltiossa asuu noin 500 000 purepetshaa, joista vajaat 200 000 puhuu purepetshan kieltä äidinkielenään. Meksikon Pipliaseura koordinoi raamatunkäännöshanketta purepetshan kielelle. Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat sekä protestanttiset kirkot että katolinen kirkko.

Uusi testamentti purepetshan kielelle julkaistiin ensimmäisen kerran 1968.

Kohderyhmä: Meksikon Michoacanin osavaltion noin 200 000 purepetshaa.

Tavoite ja hankkeen eteneminen: Tavoitteena on koko Raamatun julkaiseminen purepetshan kielellä vuoteen 2020 mennessä. Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat katolinen kirkko, protestanttiset kirkot, Meksikon Pipliaseura, SIL Meksiko sekä oppilaitoksia ja muita instituutioita.

Käännöshanke aloitettiin vuonna 2003, ja vuonna 2005 julkaistiin Markuksen evankeliumin koepainos ja äänite. Vuonna 2007 Markuksen

PIPLiA. voimasanoja

RAPORTTI SEURAKUNNILLE 22.4.2016

evankeliumia ja äänitettä jaettiin 10 000 katoliseen perheeseen. Vuonna 2009 valmistui Luukkaan evankeliumi piirroskuvitettuna kirjana sekä äänitteenä. Näitä jaettiin 10 000 kappaletta purepetshankielisille lapsille. Vuonna 2012 julkaistiin Uusi testamentti purepetshan kielelle. Uudesta testamentista on otettu jo kaksi painosta. Se on saatavilla myös ladattavaksi kännykkään, äänitteenä, CD:nä ja internetissä, joten sen levitys on laajaa ja monipuolista.

Jokaisen käännöshankkeessa valmistuneen julkaisun jälkeen Meksikon Pipliaseura on saanut myös ns. sekulaarilta puolelta pyyntöjä uusista purepetshankielisistä materiaaleista. Kiinnostus purepetshan kieleen ja sen käyttöön on lisääntynyt omakielisen materiaalin myötä. Kysyntää on tullut myös purepetshankielisille raamatunteksteille pistekirjoituksella.

Vuonna 2015 Vanhan testamentin käännöstyö eteni aikataulun mukaisesti. Hankkeessa työskentelee neljä purepetshankielistä kääntäjää. Vuoden aikana ei ollut mahdollisuutta julkaista yhtään koepainosta, mutta Psalmien kirjan äänityksen valmistelut aloitettiin. Äänitteellä on tarkoitus käyttää myös perinteistä purepetsha-musiikkia. Psalmien kirjasta suunnitellaan myös painettua julkaisua.

Kaikki neljä purepetsha-kääntäjää ovat opettajia ammatiltaan ja käyttävät opetuksessaan purepetshan kieltä. Jokainen toimii opettajana hieman eri alueilla ja eri oppiasteilla, joten työnsä puolesta he ovat hyvin selvillä kielen eri murteista. Yksi kääntäjistä toimi paikallisen alakoulun rehtorina, mutta on hiljaittain siirtynyt luennoitsijaksi alkuperäiskansojen opettajaseminaariin.

Myös lukutaitotyö purepetshan kielellä kuuluu osana hankkeeseen.

PIPLiA. voimasanoja